

23.05.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**23 Mayıs 2023
Salı**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

23 Mayıs 2023 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİK

— Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğrenci Yurtları Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 15/2/2023 Tarihli ve 2019/23977 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 8/3/2023 Tarihli ve 2020/16168 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 23/3/2023 Tarihli ve 2019/430 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARI

- Yargıtay 3. Hukuk Dairesine Ait Karar

Tarımda girdi fiyatları yüzde 49,7 arttı

Tarımsal girdi fiyatları, bu yılın mart ayında yıllık yüzde 49,7, aylık bazda ise yüzde 1,41 oranında artış kaydetti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2023 Mart ayına ilişkin tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE) verilerini açıkladı.

Buna göre, endeks martta bir önceki aya kıyasla yüzde 1,41, geçen yılın aralık ayına göre yüzde 9,05, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 49,7 ve 12 aylık ortalamalara kıyasla yüzde 106,81 yükseldi.

Ana gruplarda bir önceki aya göre tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde yüzde 1,03, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde yüzde 4,04 artış gerçekleşti. Geçen yılın aynı ayına göre tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde yüzde 45,97, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde yüzde 80,4 yükseliş görüldü.

Alt gruplar

Yıllık Tarım-GFE'ye göre 5 alt grup daha düşük, 6 alt grup daha yüksek değişim gösterdi. Yıllık artışın düşük olduğu alt gruplar yüzde 11,58 ile enerji ve yağlar, yüzde 20,4 ile gübre ve toprak geliştiricileri oldu. Buna karşılık, yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar, yüzde 104,11 ile diğer mal ve hizmetler, yüzde 93,27 ile malzemeler olarak kayıtlara geçti.

23.05.2023

Aylık Tarım-GFE'ye göre 4 alt grup daha düşük, 7 alt grup daha yüksek değişim kaydetti. Aylık artışın düşük olduğu alt gruplar yüzde 2,12 ile gübre ve toprak geliştiricileri, yüzde 0,74 ile enerji ve yağlar oldu. Buna karşılık, aylık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise yüzde 5,07 ile malzemeler, yüzde 2,85 ile tohum ve dikim materyali olarak hesaplandı.

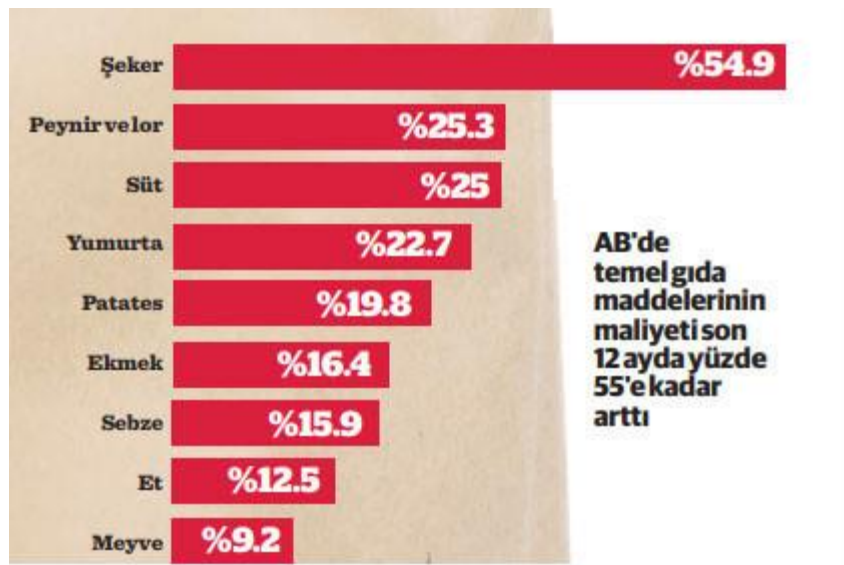
Enflasyona Türk işi çözüm

Macaristan, Fransa, Belçika, Yunanistan, İtalya... AB ülkeleri hükümetleri ile perakendecileri arasında gıda maliyetleri konusunda son 50 yılın en şiddetli mücadelesi yaşanıyor. Bazı ülkeler fiyat kontrolleri başlarken, birçok ülke de kontrol yapılması için hükümetlere çağrıda bulundu.

Enerji fiyatlarının düşmesine karşın gıda maliyetlerinin artması, Avrupa'da hükümetler ile perakendecileri karşı karşıya getirdi. Artan gıda fiyatlarını manşete çeken İngiliz Financial Times gazetesi, Avrupa'nın perakendecileri ile hükümetlerinin gıda maliyetleri konusunda 50 yılın en şiddetli mücadelesine giriştiğini yazdı.

AB istatistik bürosu Eurostat'a göre, Avrupa Birliği'nde gıda fiyatları nisan ayına kadar yüzde 16.6 arttı ve bu, yüzde 8.1'lik manşet enflasyon oranının çok üzerinde bir oran. En büyük artışlardan bazıları, yumurta maliyetinin yüzde 22.7, tam yağlı sütün yüzde 25 ve şekerin yüzde 54.9 artmasıyla temel gıda fiyatlarında yaşandı.

“Düşük enerji fiyatları genel fiyat baskılarını hafifletmesine rağmen, gıda maliyetindeki artış sürmeye devam etti” diye yazan FT, “halkın öfkesini yatıştırmaya çalışan

politikacıların giderek daha alışılmadık piyasa müdahalelerine yol açtığı"na işaret etti. Artan fiyatlardan en çok etkilenen ülkeler, Macaristan ve Hırvatistan gibi Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri...

Bu ülkelerde tüketicileri korumak için temel ihtiyaç maddelerinin maliyetini sınırlamak için harekete geçildi. Yunanistan, perakendecilerin gıda ve diğer temel ihtiyaç maddelerindeki kâr marjlarını sınırlayarak fiyatları sınırlamak için alternatif bir yaklaşım benimsedi.

Daha büyük ekonomilerde de taraflar masaya oturdu. Fransa'da çeşitli ürünleri mümkün olan en düşük fiyata sunmak için süpermarketlerle masaya oturuldu. İspanya gıdada katma değer vergisini düşüren birkaç ülkeden biri oldu. İtalya makarna gibi çok sevilen gıda maddelerinin fiyatlarını sınırlamak için baskı yapıyor.

AB'de yaşananları İsveçli ekonomist Lars Jonung, FT'ye şöyle değerlendirdi: "1970'lerden beri Batı dünyasında genel bir modelde fiyat kontrollerimiz olmadı." Avrupa çapında 46 tüketici kuruluşunu temsil eden Bureau Européen des Unions de Consommateurs'un Genel Direktörü Monique Goyens, "Bazı fiyat artışları haklı olsa da, diğerlerinin işletmelerin fiyatları şişirmek için yaptıkları fırsatçı bahaneler olduğuna dair artan şüpheler var" dedi; hükümetleri "tüketicileri artan fiyatlara karşı korumak için güçlü önlemler almaya" çağırdı.

Belçikalı tüketiciyi koruma kuruluşu Test Achats ile Avusturyalı muadili AK da gıdaların "fiyat düzenlemesi" için çağrıda bulundu. Perakendeciler ise suçlunun kendilerinin olmadığını öne sürüyorlar.

FT'nin görüştüğü ünlü süpermarketler Lidl, Spar, Auchan ile Macar supermarket zinciri Kodály Delikatessen, belirli ürünlerin toptan satış fiyatının üst sınır perakende fiyatından daha yüksek olduğunu söylüyor. Delikatessen "Yönetmelik bizi zararına satmaya zorluyor" diye kendilerini savunurken; uluslararası bir perakendecinin bir temsilcisi, "Şeker satın alıyorsanız, kilo başına 1.35 euro ödüyorsunuz ve onu 0.85 Euro'ya satmanız gerekiyor" dedi.

"Tedbirler, temel ihtiyaç maddelerinin maliyetini sınırlamada başarılı olsa da, ekonomistler bunların yüksek gıda fiyatları için kötü bir çözüm olduğunu düşünüyor" diye yazan İngiliz gazetesi yorum haberini şöyle devam etti: "Bir Dünya Bankası raporu, Avrupa hükümetlerini, yaşam maliyeti krizinden muzdarip olanları desteklemek için daha 'hedefli politika müdahaleleri ve sosyal güvenlik ağları' sağlamaya çağırdı. Macaristan merkez bankası başkanı György Matolcsy, aralık ayında bir meclis oturumunda yaptığı konuşmada 'Bu savaşı eski aletlerle kazanamazsın.

Fiyat tavanları ve benzeri tüm fikirlerin zaten sosyalizm sırasında etkisiz olduğu ortaya çıktı' demişti. ING Bank'ta analist olan Péter Virovác'z'a göre de bir tür sütü sınırlayabilirsiniz, ancak enflasyon sepeti düzinelerce tür içeriyor."

Bankacılar hesapladı: TCMB'nin net rezervi büyük ihtimalle negatife döndü

Bankacılar, TCMB'nin toplam rezervlerinin geçen hafta 3.5 milyar dolar daha gerilediğini belirtirken; net rezervin büyük ihtimalle negatife döndüğünü değerlendirdi.

Seçimden önceki son hafta 9 milyar dolar gerileyerek keskin düşüş kaydeden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) toplam rezervlerinin geçen hafta 3.5 milyar dolar daha azalarak 101.5 milyar dolara gerilediği hesaplanıyor.

Toplam beş bankacının TCMB'nin analitik bilanço ve diğer öncü verilerinden yaptıkları hesaplamalara göre, net rezervler ise geçen hafta itibarıyla büyük ihtimalle veri kaydının başladığı 2002 yılı başından bu yana ilk defa negatife döndü.

Bankacıların hesaplamalarına göre altın ve brüt döviz rezervinden oluşan toplam rezervler geçen hafta yaklaşık 3.5 milyar dolar azalışla 101.5 milyar dolara geriledi. Bankacıların hesaplamaları 3.3 ila 3.7 milyar dolar bandında azalışa işaret etti.

Hesaplamaların yanılma payının daha yüksek olduğu net uluslararası rezervlerde geçen hafta yaklaşık 2.5 milyar dolar düşüş bekleniyor. Beş bankacının hesaplamaları net rezervlerde 2.1 ila 2.7 milyar dolar düşüş olduğuna işaret etti.

Net rezervler bir önceki hafta olan seçim öncesi haftada 4.45 milyar dolar düşmüştü.

TCMB'nin resmi net ve brüt döviz rezervi verileri perşembe günü 14.30'da yayımlanacak.

Nebati: Enflasyonla mücadelede hiçbir vatandaşımızı mağdur durumda bırakmadık

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, enflasyonla mücadelede hiçbir vatandaşı mağdur durumda bırakmadıklarını, bundan sonra da bırakmayacaklarını söyledi.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Mersin'de "İş İnsanları ile Hasbihal Toplantısı"nda açıklamalarda bulundu. Yatırımların 5 kat, ihracatın 7 kat artırıldığını belirten Nebati, Türkiye'nin 228 ülke ve bölgeye dış satım yapan güçlü bir merkez konumuna geldiğini ifade etti.

Nebati, eser ve hizmet siyasetiyle, İHA, SİHA, yerli otomobil Togg, TCG Anadolu Gemisi, Yeni Altay Tankı ve gözetleme uydusu İMECE gibi projeleri hayata geçirdiklerini aktararak, "Tüm bu yatırımları, hizmetleri ve destekleri gerçekleştirirken bütçe disiplininden de asla taviz vermedik. Faiz ödemelerinin bütçe içindeki payını azaltırken vatandaşlarımıza da hizmeti sürekli kıldık." diye konuştu.

Türkiye Ekonomi Modeli ile önceliği üretime verdiklerini vurgulayan Nebati, şöyle konuştu: "Üretim, büyümek ve istihdam etmek demek; üretimimizin artması, üreticilerimize, iş insanlarımıza vergisel ve kapsamlı teşvikler sunmak demek. Hazine destekli kefalet sistemiyle tüm üretken sektörlerimizi, özellikle de ülke ekonomimizi ayakta tutan KOBİ'lerimizi destekliyoruz. Girişimcilerimizin önünü açıyor ve arkalarında duruyoruz. Esnafımıza, çiftçimize düşük faizle kredi imkanlarını da sağlıyoruz. Bu desteklerimizle birlikte sürdürülebilir büyümenin sağlanmasında

önemli bir gösterge olan makine teçhizat yatırımları tam 13 çeyrekten beri sürekli, üst üste artıyor. Rusya-Ukrayna Savaşı'nın tüm dünyayı derinden sarstığı geçtiğimiz yılda, yüzde 5,6'lık büyümeyle G20 ülkelerinin birçoğunu da geride bıraktık."

"Biz Türkiye'ye güveniyor, Türkiye'nin potansiyeline inanıyoruz"

Nebati, Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle şubatta daralan sanayi üretiminin martta aylık yüzde 5,5 artış gösterdiğini anımsatarak, "Mart-nisan döneminde reel kesim güven endeksi 11 ayın en yüksek seviyesine ulaştı. Tüketici güveni de 2018 yılının ağustos ayından bu yana en yüksek seviyesine yükselmiş durumda." dedi.

Türkiye'nin, COVID-19 ve Rusya-Ukrayna Savaşı gibi 2 büyük küresel krizin ardından "asrın felaketi" olarak nitelenen depremleri yaşadığına dikkati çeken Nebati, "Türkiye, bu krizlerle aslında gücünü, performansını, kararlılığını, azmini, iradesini ve başkanlık sisteminin hızlı karar alma sürecinin nasıl etkin olduğunu göstermesi açısından çok değerli örnekler veriyor. Biz Türkiye'ye güveniyor, Türkiye'nin potansiyeline inanıyoruz. Türkiye, her geçen gün üzerindeki sorumluluklarını bilerek, coğrafyanın ve bölgenin liderlerinden değil, önümüzdeki yılların en önemli küresel aktörlerinden biri olma yolunda, yani Türkiye Yüzyılı yolunda koşarak yoluna devam ediyor." değerlendirmesinde bulundu.

Nebati, mart ayı itibarıyla toplam istihdamın 31,5 milyon kişiye ulaştığını vurgulayarak, "Elhamdulillah turizmde de rekorlar kırıyoruz. Yılın ilk çeyreğinde, tüm zamanların en yüksek ilk çeyrek turizm gelirini bu sene elde etmeyi başardık." ifadelerini kullandı.

"Enflasyonda düşüşlerin devam ettiğini hep birlikte göreceğiz"

Bakan Nebati, enflasyon rakamlarına ilişkin şöyle konuştu: "Enflasyon, ülkemizde de arzu ettiğimiz seviyelerin üzerinde seyrediyor. Bunun için de bu sorunu çözmek ve bunu gerçekleştirmek için de bir yandan amansız mücadele sergiliyoruz bir yandan da insanımızı enflasyonist baskıdan korumak için bütçe imkanlarımızı en etkin şekilde kullanıyoruz. Geçen yılın kasım ayından itibaren gerilemekte olan enflasyon, 42 puan düşerek nisan ayında yıllık yüzde 43,7 seviyesine geriledi. Önümüzdeki dönemde bu düşüşlerin devam ettiğini hep birlikte göreceğiz. Vurgulamak istiyorum ki enflasyonla mücadele sürecimizde hiçbir vatandaşımızı mağdur durumda bırakmadık, bundan sonra da asla bırakmayacağız. 2022'de 290 milyar lira, 2023'ün ilk 4 ayında ise tamı tamına 90 milyar liralık vergiden vazgeçtik."

Nebati, asgari ücret ile memur ve emekli maaşlarındaki artışlara değinerek, "Asgari ücrete bu yılın temmuz ayında da tekrar bir ara zam daha yapacağız." dedi.

Hazine alacakları 21 milyar lira oldu

Hazine alacakları, bu yılın nisan ayı sonu itibarıyla 21 milyar lira olarak gerçekleşti.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 30 Nisan itibarıyla Hazine alacaklarına ilişkin verileri açıkladı. Buna göre, Hazine alacakları, nisan sonu itibarıyla 21 milyar lira oldu.

Alacak stoku içindeki en yüksek payı 8,7 milyar lirayla mahalli idareler oluşturdu. Söz konusu tarihe kadar Hazine alacaklarından 1 milyar lira tahsil edildi.

Memur ve emekli zammı için rakam ortaya çıktı

Emekli zammı ile memur maaş zammı için Temmuz ayı yaklaşırken hesaplamalar yeniden şekil almaya başladı. En düşük emekli maaşı 7.500 TL olurken üzerinde aylık alanlar için 6 aylık enflasyon oranı ve refah payı ile kademeli bir artış söz konusu olacak. Temmuz'da en düşük memur maaşı 22 bin lira olacak.

Geçtiğimiz haftalarda kamu işçisinin en düşük maaşı 15 bin TL olurken 2023'ün ilk altı ayı için yüzde 45 ücret artışı alacakları Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklanmıştı. Erdoğan, "Tüm vatandaşlarımızın gelirini artırarak refah seviyesini yükseltecek yeni düzenlemelerde yapacağız. Asgari ücret artışından memur ve emekli maaş zammına bu konuda yılbaşında gerçekleştirdiğimiz çalışmaların devamını getireceğiz. Temmuz ayı için bu doğrultuda enflasyon farkı ve refah payı esasına dayanan hazırlıklarımız var. Bilhassa memurlarımız müsterih olsunlar. Onların haklarını teslim etmek ayrıca bizim boynumuzun borcudur" ifadelerini kullandı.

Tüm bu gelişmeler sonucunda sendikaların memur ve emekli zammı görüşmelerinde bu rakamı baz alarak masaya oturacağı ifade ediliyor.

Emekliye 3 kademeli artış

En düşük emekli maaşının 7.500 TL olmasının ardından bu rakamın üstünde maaş alanlar için de kademeli bir artış için çalışma başlatılmıştı.

Seçimlerin ikinci turundan sonra Meclis'e getirilmesi planlanan yasal düzenlemeyle seyyanen zam oranları belirlenecek. 7.500 TL ile 10.000 TL arasındaki maaşlar 1. kademe, 10.000-15.000 TL arasındaki maaşlar 2. kademe, 15.000 TL'nin üzerindeki emekli maaşları ise 3. kademe olarak değerlendirilecek ve buna göre seyyanen artış gerçekleştirilecek.

Bu kapsamda 7.500 ila 10 bin lira arasında maaş alanlara yüzde 40, 10-15 bin TL arasında aylığı olanlara yüzde 35, 15-20 bin lira arasında maaş alanlara yüzde 30 oranında zam yapılması bekleniyor.

SSK ve Baę-kur emeklilerinin zammı yüzde 15,21 oldu

Tüm bunların yanı sıra 6 aylık enflasyon rakamlarının netleşmesine sadece 2 veri kaldı. Bu kapsamda Nisan ayı enflasyonunun açıklanmasının ardından 4 aylık zam oranı belli oldu. 4 aylık verilere göre SSK ve Baę-kur emeklilerinin zammı şimdiden yüzde 15,21 oldu.

Emekli Sandığı yani memur emeklileri için bu oran yüzde 13,08 olarak hesaplandı. Merkez Bankası Mayıs ayı Piyasa Katılımcıları Anketi'ne göre ise 6 aylık enflasyonun yüzde 20,92, refah payı hariç memur ve memur emeklisi zam oranının ise yüzde 18,68 olması bekleniyor.

Kamu işçisi zammı referans alındığında ise memur zam oranı yüzde 45 olursa ek zam yüzde 26,32 olacak.

Tüm memur maaşlarına kademeli olarak yansıyacak

Sosyal Güvenlik Başuzmanı İsa Karakař TRT Haber'de değişikliğin tüm memur maaşlarına kademeli olarak yansıyacağını söyledi.

"En düşük aylıktan sonra kademe kademe bütün memurların sınıflarına, görevlerine, unvanlarına göre ayrıca evli, çocuklu olup olmadığına göre oransal bazda yüksek oranda artışların olacağını söyleyebiliriz" diyen uzman isim, "Memur maaşlarına yapılacak zam oranı doğrudan doğruya memur emeklilerine de yansıyacaktır. Emekli olan memurun en düşük maaşı da yükselecektir" şeklinde değerlendirmede bulundu.

Sinan Oğan, Cumhur İttifakı'nı destekleyeceğini açıkladı

Cumhurbaşkanı seçiminin 2. tura kalmasının ardından gözlerin çevrildiği Sinan Oğan kararını açıkladı. Oğan, seçimde Cumhur İttifakı adayı Erdoğan'ı destekleyeceğini duyurdu.

Ata İttifakı'nın Cumhurbaşkanı Adayı Sinan Oğan, seçimin 2. tura kalmasının ardından merakla beklenen kararını açıkladı.

Oğan, düzenlediği basın toplantısıyla 28 Mayıs'ta yapılacak Cumhurbaşkanı seçiminde Cumhur İttifakı adayı Recep Tayyip Erdoğan'ı destekleyeceğini duyurdu.

Oğan'ın konuşmasından satır başları:

- 14 Mayıs seçimleri ön gördüğümüz şekilde ikinci tura kalmıştır. ATA İttifakı yüzde 5.2 oy almıştır. Aldığımız oy ile ikinci tura kalan seçimlerde pay sahibi olduk.
- Öncelikle Türk milletinin her bir ferdine seçimlerde göstermiş oldukları makul tavır, yüksek katılım ve bize olan teveccühleri için teşekkür ederim.
- Yaklaşık 10 senedir bizimle yol yürüyen ve zor zamanlarımızda yalnız bırakmayan yol arkadaşlarıma ve gece gündüz çalışan Sinan Oğan gönüllülerine teşekkür ediyorum.
- İmza vererek bu yarışın bir parçası olmamızı sağlayan herkese teşekkür ederim.

- Hem bizim üç yıldır sürdürdüğümüz çalışmalar hem de ATA İttifakı bileşenleri ile yaptığımız çalışmalar bu başarıyı getirmişti. Bizim hedeflediğimiz oy oranı yüzde 9- yüzde 15 idi. Ancak seçimin son günlerinde Muharrem İnce'ye yönelik lincin başarıya uğramasıyla oklar bize de yöneldi.

- Cümlelerimiz için tehditler aldık. Saldırıları uğradık. Sosyal medya lincine uğradık. Sesimizi TV'lerden, gazetelerden duyuramadık. Sosyal medya açılan tek kapımız oldu. Gönüllülerimiz koştu yardımımıza.

- Yılmadık, yıkılmadık. Biz yaklaşık üç yıl önce eğer bir Türk milliyetçisi adayı olmazsa Türk milliyetçilerini adaysız bırakmayacağız dedik ve bir yola çıktık.

- Son ana kadar üzerinde uzlaşılan bir Türk milliyetçisi aday formülünü bekledik ve dedik ki böyle bir aday çıkarsa biz çekileceğiz ve bu adayı kayıtsız şartsız destekleyeceğiz. Türk milliyetçilerinin ve Atatürkçülerin adayı olarak bu yarışa girdik.

- Biz dip dalgayı bir ayda değil üç yılda hazırladık. Seçmenlerimizi küçümseyen, bize değil başka adreslere yazmaya çalışanların bizim çalışmalarımızı daha dikkatli izlemeye davet ediyoruz.

- Eşit ve adil olmayan şartlarda yarıştık. Ne hükümet imkanları ne belediye imkanlarımız yoktu. Buna rağmen büyük bir mücadele örneği sergiledik.

- Birçok temel hedeflerimize ulaştık. Büyük Türkiye ve kutlu Turan yolunda ilerleme hedefimiz devam ediyor. Buradaki temel kuralımız ise şudur, plana sadık kaldık.

- İkinci tura kalan adayların bizim söylemlerimize sarılmalarını sağladık. Bizi saymaya gerek görmeyenlerin başladığımız hareketi saymaya başladığını gördük.

- Türkiye kritik bir dönemeçten geçmektedir. Temel konulardan biri sığınmacılar ve kaçaklar konusudur. İkincisi Türkiye'deki deprem gerçeğidir. Bir an önce kolları sıvamamız gerektir. Üçüncüsü iç ve dış dinamiklerin sebep olduğu ekonomik sorunlardır. Dördüncü temel konu ise, terör eylemlerine yönelik istikrarlı bir mücadelenin devam ettirilmesidir.

- Türk siyasetinde bozulan nezaketi geri getirme üzerine kampanya yürütmek hedefimizdir. Seçim kampanyası boyunca benimsediğimiz tavır ile olumlu bir hava yarattığımız kanısındayız.

- Cumhuriyetle hesaplaşma tezleri tarihin çöplüğüne gömülmüştür. Başta Mavi Vatan tezimiz olmak üzere dış politika hamlelerinin sürdürülmesi gerekmektedir. Ekonomimizdeki faiz odaklı yürütülen politikalar yeniden gözden geçirilmelidir.

- 28 Mayıs 2023'te Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turu kritik öneme sahiptir. İkinci turda seçimde nasıl bir tutum alınması noktasında tabanımız, ittifak

23.05.2023

bileşenleriyle müzakereler yaptık. Her iki adayla görüşmede bizim kamuoyunca bilinen önceliklerimizi müzakere ettik. Herhangi bir pazarlık, taahhüt belirtmeksizin, kırmızı çizgilerimizi ifade ettik. Her iki aday ile bütün konuşma ve görüşmelerimiz karşılıklı nezaket ve saygı çerçevesinde gerçekleşmiştir.

- 28 Mayıs seçimleri 2. turunda Cumhur İttifakı adayı Sayın Erdoğan'ı destekleyeceğimizi ilan ediyorum. Seçmenlerimizi Erdoğan'ı desteklemeye davet ediyorum.

Erdoğan'dan Oğan açıklaması: Aramızda bir pazarlık kesinlikle olmadı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ata İttifakı adayı Sinan Oğan'ın ikinci turda destek açıklamasına ilişkin, "Kendisine teşekkür ediyorum. Sinan Bey ile aramızda bir pazarlık kesinlikle olmadı. Afet Bakanlığı'nın kurulması gündeme gelebilir." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, TRT Haber'de gündeme ilişkin açıklamalarda bulundu. Ata İttifakı adayı Sinan Oğan'ın ikinci turda kendisine destek açıklamasına ilişkin Erdoğan, "Kendisine şahsım ve bütün yol arkadaşlarım adına teşekkür ediyorum. Sinan Bey ile aramızda bir pazarlık kesinlikle olmadı ama Afet Bakanlığı'nın kurulması gündeme gelebilir." açıklamasını yaptı.

Erdoğan devamında şunları kaydetti: "Sinan Bey'le buradaki ofisimizde bir görüşme yapmıştık. Bugün de bizi ve Cumhuriyet İttifakı'nı destekleyeceğini beyan etti. Kendisine şahsım ve bütün yol arkadaşlarım adına teşekkür ediyorum. Sinan Bey bizim terörle mücadele, Türk dünyası ile ilişkiler başta olmak üzere vatanımızın bekasıyla ilgili net tavrımızı çok ok iyi biliyor. Bu konularda en küçük tavizimiz yoktur. Olmamıştır, olamaz da. Bu güç birliğini milletimizin ve ülkemizin faydasına olacağına inanıyorum. Açık gerçek kendilerinde üzerinde durduğu mülteciler sığınmacılar konusu vesaire bu konuda bizler Suriye'nin Kuzeyi'nde briket evlerden başlamak üzere şuan da 450 bin mülteci tekrar yurtlarına döndüler. Fakat şu an hedefte 1 milyon mültecinin de oralara döneceğine yönelik planımız var. Tabi bu zamanla gerçekleşecek. Kendisinin de ifade ettiği gibi güven ortamı içinde oralara dönüşü sağlama gayreti içerisinde olacağız. Mutabık kaldığımız konulardan en önemlisi de Anayasa'nı değişmezleri 66 maddesi. Bunlar bizim kırmızı çizgimiz dolayısıyla bunlarda da mutabık kalıyoruz."

CELAL TOPRAK İŞ DÜNYASI

toprakcelal@gmail.com

Rifat Hisarcıklıoğlu'nun tek aday olduğu TOBB'da Kurullara kimler seçilecek?

N isanın son gününde Türkiye Genç İş İnsanları Derneği'nin (TUGİAD) Genel Kurulu yapıldı. Başkan değişti. Yeni Başkan Gürkan Yıldırım oldu. Bu ay sonunda yani 30-31 Mayıs tarihinde Türkiye'nin en büyük iş insanı örgütü **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği**'nde seçimler yapılıyor.

Yönetim kurulu, TOBB Kurulları ve organları bu seçimle yenilenecek. Başkan **Rifat Hisarcıklıoğlu** seçimlere tek aday olarak girecek. Buna kesin gözüyle bakılıyor.

TOBB'da başkanlık divanında Ali Kopuz, Selçuk Öztürk, Ayhan Zeyinoğlu, Tamer Kiran, **Faik Yavuz** gibi çok önemli isimler yer alıyor.

Ayrıca Kadın Girişimcilerden Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay, İzmir'de yıllar sonra başkanlığı kazanan Mahmut Özgener, Adana iş dünyasının sevilen ismi Zeki Kıvanç gibi güçlü isimler yönetim kurulunda yer alıyor.

Bu yüzden yeni yönetim ve kurulları oluştururken farklı odalar, bölgesel dengeler gibi onlarca kriterin göz önünde bulundurulacağı seçimlerde isim belirlemek çok

ama çok zor.

Oda ve Borsa başkanlarının bugünlerde TOBB ziyaretleri hızlandı. Bu konuda en yeni bilgiyi **Rifat Hisarcıklıoğlu** ile son görüşen İstanbul Ticaret Odası Başkan Yardımcısı Mehmet Develioğlu, Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mehmet Ergün, **Adana Ticaret Borsası** Başkanı Şahin Bilgiç, Ankara Sanayi Odası Meclis Başkanı Celal Koloğlu, **Mersin Ticaret Borsası** Başkanı Abdullah Özdemir ve Muğla Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Bülent Karakuş'a sormak doğru olabilir.

Türk iş dünyasının en büyük örgütü olan ve 1 milyon 500 bine yakın üyesi bulunan TOBB'da yeni yönetimi 2 bine yakın delege belirleyecek. Bu arada TOBB Genel Kurulu, seçimlerin ikinci turundan sonra olacağı için yeni Cumhurbaşkanının katılımı mümkün olacak.

Son bir not... TOBB seçimlerinden hemen sonra Türkiye'nin dört bir yanında bulunan organize sanayi bölgelerinin üst kuruluşu olan OSBÜK Genel Kurulu da yapılacak. 3 Haziran'da yapılacak Genel Kurul'a mevcut Başkan Memiş Kütükçü'nün tek aday olarak girmesi bekleniyor.

Rifat Hisarcıklıoğlu

PERYÖN'de kadınların yönetimi devam ediyor

■ Önce şubelerde kadınlar başkan oldu... Ardından çalışma hayatının en önemli örgütü PERYÖN'ün yani Türkiye İnsan Yönetimi Derneği'nin merkezinde başkanlığa Buket Çelebioğlu'nun bir kadın başkan seçildi. Yeni Genel Kurul'da ise kadınların başkanlığı devam etti. Bu alanda birçok yeniliğe imza atan ve çok önemli kuruluşlarda görev yapan Ebru Taşçı Firuzbay görevi devraldı. Ebru Taşçı Firuzbay'ın yardımcılarını da Gaye Özcan ve Betül Çorbacıoğlu Yaprak

Ebru Taşçı
Firuzbay

oldu. Yeni dönemde PERYÖN Yönetim Kurulu da yine insan kaynağı yönetiminde lider isimlerden oluştu.

Cenk Akıncılar, Ela Kulunyar, Eylem Özgür, Önder Şenol, Banu Saraçlar, Ayşegül Gürkale, Duygu Erzurumlu Cengiz, Ersin Başyıldız, Önder Korkmaz, Selin Bakaçhan ve Şebnem İpekçi gibi isimlerin yer aldığı yönetim kurulu millî takım olarak nitelendirildi. Şimdi PERYÖN'ün yeni yönetimi, yeni çalışma şekilleri üzerine projeler üretmeye hazırlanıyor.

Çin'e karşı Selman Yar modeli uygulanmalı

■ Antalya'da Züccaciyeciler Derneği (ZÜC'DER) Başkanı Mesut Öksüz ile sohbet ediyoruz. Dış ticaret fazlası veren 5 sektörden biri olduklarını vurguluyor ve ekliyor:

"Bildiyiniz üzere cam, metal, endüstriyel mutfak, elektrikli küçük ev aletleri olmak üzere toplamda 8 alt sektörü temsil ediyoruz. Kilogram başına ihracatta 3,75 dolar gibi bir başarıyı yakaladık. İhracatımızın yüzde 58'ini AB ülkelerine gerçekleştiriyoruz. İngiltere, Almanya ve Fransa mutfaklarında biz varız. İhracatta dünyada ilk 8'deyiz."

Başkan Öksüz bunları anlatıyor. Sonra susuyor ve şu yeni sıkıntıyı dile getiriyor:

"Züccaciye sektörünün en büyük ihracatçısı Çin yeniden pazara hızlı bir şekilde dönüyor. Bu yüzden kazandığımız pazarları kaybetmeyelim. Bu sebeple istihdam, navlun gibi sorunların çözümü için destek bekliyoruz."

Evet Çin geri dönüyor. ZÜC'DER'in düzenlediği Antalya'daki gibi buluşmalar bu geri dönüşe karşı bir siper olabilir. Bu tür toplantıların daha güçlü ve etkili olarak düzenlenmesi şart. Ama yetmez... Selman Yar gibi çalışmak gerekiyor.

Anlatalım ne demek istediğimizi... Almanya'da düzenlediğimiz ekonomi zirvesi sonrası bir başka kente geçiyoruz. Genel Müdürümüz Tuba Gençay, kuş uçmaz kervan geçmez bir yerde bir pastane görüyor ve diyor...

İniyoruz... Çayları söylüyoruz Volkan Ormanlı bir de börek ısı-

marlıyor... Börek geliyor, Bam-bum ürünü... 'Bu bizim Selman Yar'ın ürünü olabilir mi' diye şaşırıyoruz.

Şaşkınlık kısa sürüyor. Bam-bum markasına ait bir üründe börek geliyor bu kuş uçmaz kervan geçmez pastanede...

Bambum Genel Müdürü Selman Yar'a fotoğrafı çekip gönderiyoruz... Cevap geliyor...

-Çalışıyoruz... Evet çalışıyor Selman Yar... İşte ancak böyle bir çalışma bizi Çin rüzgarından korur... Selman Yar nasıl çalışıyorsa böyle çalışmalıyız ki Çin'in geri dönüşünde pazarları kurtaralım.

Avrupa'nın tek bambu üreticisi olan Selman Yar, bir model olarak alınmalı ve onun yenilikçi çalışkanlığı sektörde konuşulmalı. Çin geliyor korkusunu ancak böyle aşarız.

Mesut Öksüz

Selman Yar

Ev tekstili de korktu

■ Bu arada Çin korkusu sadece ZÜC'DER'de yaşanmıyor. Geçtiğimiz hafta ev tekstili sektörü HOMETEX 2023 Fuarı yapıldı. Türkiye Ev Tekstili Sanayici ve İş İnsanları Derneği (TETSİAD) tarafından düzenlenen etkinlik, Çinli firmaların gövde gösterisine sahne oldu. Türkiye'nin önde gelen üreticileri bu gelişme karşısında çok mutlu oldular. Onlar ne yapacaklar, gövde gösterisine karşı nasıl mücadele edecekler önümüzdeki günlerde göreceğiz.

Tüketici mutlu, tüketici umutlu, tüketici güven dolu!

Alaattin AKTAŞ

23 Mayıs 2023 Salı

Hani “mutluluğu yüzünden okunuyor” denir ya, bizde tüketicinin ekonomiye güveni de Türkiye İstatistik Kurumu ve Merkez Bankası verilerinden okunuyor. Tüketici güven duygusuyla adeta kanatlanıp uçacak hale gelmiş!

Bu iki kurumun ortaklaşa gerçekleştirdikleri tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi mayıs ayında yüzde 4 artarak 91.1’e çıktı. Tüketici güven endeksinde nisan ayında da yüzde 9.2’lik bir artış yaşanmıştı.

Mayıstaki 91.1’in ne anlama geldiğini görmek için endeksin alt ve üst sınırını hatırlatmak gerek. Tüketici güven endeksi sıfır ile 200 arasında değer alıyor, 100’ün altındaki değerler kötümser duruma, 100’ün üstündeki değerler ise iyimserliğe işaret ediyor.

Dolayısıyla her ne kadar mayısta 91.1 ile hala güven sınırı olan 100’ün altında bulunuluyorsa da, bu düzey son beş yılın en iyisi. Evet son beş yılın! Tüketici güven endeksi son olarak 2018’in temmuz ayında 92.1 olmuş ve aradan geçen yaklaşık beş yılda bir daha 90 aşılamamıştı.

Tüketici güven endeksi geçen yıl bu aylarda 65’ler dolayındaydı. Yani bir yılda tüketicinin güveni yüzde 40 kadar artış gösterdi. Mayıstan mayısa olan durumu da aktaralım. Tüketici güven endeksi geçen yıl mayısta 67.6 düzeyinde bulunuyordu, dolayısıyla bir yıldaki artış yüzde 34 oldu. Endeks geçen yıl haziranda 63.4’e kadar inmişti.

Artışın kaynağı

TÜİK’in açıklamasına göre hanelerin mevcut dönemdeki maddi durumu mayısta nisana göre yüzde 2.2 iyileşti.

Gelecek on iki aylık dönemdeki maddi durum beklentisinde yüzde 4.7, yine gelecek on iki aylık dönemdeki ekonomik durum beklentisinde yüzde 5.7 iyileşme oldu.

Gelecek on iki aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesini gösteren endekste de yüzde 3.1 oranında artış yaşandı.

Yani yok yok; tüketici hem mevcut durumundan memnun, hem gelecekte umutlu.

“Bu nasıl olur” diye düşünebilirsiniz.

Bende yanıtı yok; ama oluyor işte...

DEPREM OLUMLU MU ETKİLEDİ YANİ!

TÜİK, tüketici eğilim anketinin şubat ayında deprem felaketinden dolayı bir anlamda kısa dönem için uygulandığını, ankete 6 Şubat’tan sonra devam edilmediğini açıklamıştı. Anket zaten her ayın ilk iki haftasında uygulanıyordu, şubat daha da erken kesilmişti. Tüketici güven endeksi şubat ayında yüzde 4.3 arttı. Anket dönemi kısa tutulduğu için bu artışta depremin etkisi yoktu.

Anket mart ayında Adıyaman, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya ve Osmaniye’de yapılmadı. Tüketici güven endeksi mart ayında yüzde 2.9 oranında azaldı.

Nisana geldik, artık depremden etkilenen bölgelerde de anket uygulandı. Ne beklersiniz; deprem felaketi dolayısıyla bu bölgelerde yapılan anketin etkisiyle tüketici güveninde bir gerileme olmasını değil mi; tam tersine, tüketici güven endeksi nisanda tam yüzde 9.2 arttı.

Ve son ay mayıs... Anket uygulamasında artık herhangi bir sınırlama yok, nisandaki gibi tüm illerde anket yapıldı, girişte de yazdık yüzde 4’lük bir artış daha.

Sizce de ortada tuhaflik yok mu?

Mart ayında deprem felaketine uğrayan şehirler anket kapsamında değil ve tüm Türkiye’de tüketici güveni yüzde 2.9 azalıyor.

Nisan ve mayısta depremin vurduğu şehirlerde de anket yapılıyor ve sanki deprem olumlu etkilemiş, moralleri yükseltmiş gibi bu sefer sırasıyla yüzde 9.2 ve yüzde 4 güven artışı yaşanıyor.

Üstelik nisan ve mayısta artık iyiden iyiye seçim havasına girilmiş; iktidar değişecek mi değişmeyecek mi, sorusu daha çok sorulur olmuş. Böyle bir ortamda nisan-mayıs toplamında tüketici güven endeksi tam yüzde 13.7 artıyor.

Böylesine bir artış siyasi bir beklentiye de yansıtıyor olabilir mi? Bilemeyiz! Ama eğer siyasi bir beklenti böyle bir sonuç doğurmuşsa tüketici güveninin haziranda ya çok büyük bir artış gösterdiğine tanık olacağız ya da hızlı bir gerileme gösterdiğine...

Abdulkadir Selvi

Sinan Oğan ne kadar oy getirir

Sinan Oğan merakla beklenen açıklamayı yaptı. “Herhangi bir pazarlık yapmadık. İsteklerimizi, kırmızı çizgimizi ifade ettik. Atatürkçü ve milliyetçi ilkeler rehberimiz oldu. Türkiye’nin bekası siyasetimizin temelidir” dedi. İşin özü bu.

SİYASİ GELECEĞİ

Oğan ikinci tur seçimlerde Erdoğan’ı destekleme kararıyla Türk siyasetinin geleceğine adını yazdırdı. Genç bir politikacı olarak siyasetin geleceğinde ben de varım, dedi. Çünkü milliyetçi kökenden gelen bir siyasetçi olarak Kandil’in, PKK’nın, HDP’nin desteklediği Kılıçdaroğlu’na destek verdiği takdirde geleceğe dair tüm siyasi iddialarından vazgeçmiş olacaktı. Ömrünü Türk davasına adayan birisi Kandil’in adayını desteklediği zaman bunu kime izah edecekti?

SET OLUŞTURDU

Sinan Oğan, Erdoğan’ı destekleme kararını çok sağlam bir zemine oturttu: “Terörün siyasi uzantıları Türk siyasetinden temizlenmeli. Atatürk’ün koltuğuna oturacak kişiyi HDP’nin belirlemesine engel olma hedefindeyiz.” Buna milliyetçi duygularla Sinan Oğan’a oy veren hangi genç itiraz edebilir?

İLKELER

Sinan Oğan hemen seçimden sonra ve Cumhurbaşkanı Erdoğan’la görüşmeden önce ilkelerini açıklamıştı.

1- Her türlü terör örgütüyle kesintisiz mücadele devam ettirilecektir.

2- Sığınmacıların ve kaçakların gönderilmesi meselesinde takvim mevcut. Gönderilmeleri için tüm şartlar oluşturulacak, takvim işleyecektir.

3- Anayasa'nın ilk 4 maddesinin değiştirilmezliği ve Türklük tanımıyla ilgili Anayasa'nın 66. maddesinde ortak anlayış birliği.

4- Türk Devletleri Teşkilatı'nın güçlendirilmesinin sağlanması.

Sinan Oğan'ın açıkladığı bu ilkeler, seçim kampanyasını Kandil'le, PKK ile mücadele üzerine kuran Erdoğan'la mı yoksa Kandil'in, HDP'nin desteklediği Kılıçdaroğlu ile mi örtüşür?

EKONOMİ

Sinan Oğan'ın açıklamalarında ekonomiye ilişkin bir başlık dikkatinizi çekti mi? “Ekonomik gereklere uygun kararlar alınacak. Faiz odaklı politikalar yeniden gözden geçirilecek” dedi. Bu açıklamanın sonuçlarını yeni dönemde takip etmekte yarar var. Mehmet Şimşek'in ekonomi modelinin uygulanacağı bir döneme girilebilir.

MUHALEFETTE MOTİVASYON EKSİKLİĞİ

Sinan Oğan'ın Erdoğan'a desteği, ikinci tura moral bozukluğu ile giren muhalefette motivasyonun iyice azalmasına yol açtı. Kendisini milliyetçileri motive etmekle sorumlu gören Mansur Yavaş bile telaşla, “Endişeye gerek yok” tweet'i attı. Bu dahi telaşı ve panik havasını yansıtıyordu.

NE KAZANDIRIR?

Sinan Oğan Erdoğan'ı destekledi diye ona oy veren yüzde 5.2'lik kesim Erdoğan'a mı oy verecek? Bilinmez. Bu Erdoğan'a moral üstünlük sağlayacak. Ayrıca Sinan Oğan'a oy verenlerin en az yarısının Erdoğan'ı desteklemesi bekleniyor.

AMAN DİKKAT

Sinan Oğan destek verdi. Nasıl olsa Erdoğan'ın yüzde 0.5 oya ihtiyacı vardı, bu durumda Erdoğan seçimi şimdiden kazandı, hatta farka gidiyor diye düşünmeyin. Erdoğan'ın en büyük rakibi kazandık duygusu olur. Erdoğan da “Rakibimiz rehavet” demedi mi?

AK PARTİ'NİN YENİ KAMPANYASI

BATİ medyası ve firari FETÖ'cüler “Erdoğan seçimleri kaybederse koltuğu bırakmaz” diye bir algı oluşturmaya çalıştılar.

Bu plan, 14 Mayıs günü Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yüzde 49.5 oy oranına ulaşmasına rağmen 0.5 oy alamadığı için birinci turda seçimi kazanamamasıyla yerle bir oldu.

Erdoğan, Biden gibi, Macron gibi, Scholz gibi seçimle gelen bir lider olmasına rağmen, 15 Temmuz'da darbe girişimini başarısızlığa uğratarak demokrasiye sahip çıkmasına rağmen, seçimle geldiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı görevinden alınıp hapse atılmasına rağmen otokrat bir lider portresi oluşturmaya çalıştılar. Erdoğan ilk seçimleri kazanamadı ama bu algıyı yıktı. Batı dünyası şimdi Erdoğan'dan özür dileyip dilememeyi tartışıyor.

DİKTATÖR NASIL OLUR

Baba Esad zamanında Suriye'de seçimler olmuş ve Hafız Esad yüzde 97.5'le kazanmıştı. O zaman "Esad'ın ilk talimatı, bu yüzde 2.5'i bana bulun olmuş" diye espriler üretilmişti. Diktatör böyle olur. Diktatörler seçim kaybetmez. Diktatörler, üç yüz bin oy ve 0.5 oyla kazanamayınca ikinci tura girmez. Bu gerçekleri birilerinin yüzüne çarptıktan sonra, sözü AK Parti'nin başlayacak olan yeni kampanyasına getirmek istiyorum.

Hani Batı dünyası ve bazı muhalifler "Erdoğan seçimi kaybetse de bırakmaz" diyorlardı ya. AK Parti "Erdoğan bırakmaz" diye bir kampanya başlatıyor.

BIRAKMAZ

Erdoğan neyi bırakmaz?

Vatanı sahipsiz bırakmaz.

Bayrağı yerde bırakmaz.

Depremzedeleri evsiz bırakmaz.

Kimseyi sahipsiz bırakmaz.

Liste böyle devam ediyor.

Yani Erdoğan koltuğu bırakmaz değil, vatanı bırakmaz...

CHP, AK PARTİ'NİN SLOGANINI ÇALMIŞ

CHP ikinci tura "Karar ver" sloganıyla giriyor. Baharı unuttular, şimdi karar ver sloganına döndüler.

Fakat bu sloganın, 2017 Anayasa Referandumu sırasında AK Parti'nin sloganı olduğu ortaya çıktı.

İlahi Kemal Bey, insan biraz araştırmaz mı? AK Parti'nin 2017 yılındaki sloganı ile 2023 kampanyası yürütülür mü?

Kılıçdaroğlu'nun araştırma imkânı olmayabilir ama ajans da mı araştırmadı?

23.05.2023

Lafı fazla uzatmadan sizinle bir örnek paylaşmak istiyorum.

Tweet

Ali İhsan Arslan ✓

@ali_ihsanarslan

Vatanımıza kastedenlere sahip çıkabilirler. Piyonlarına dışarıdan destek verebilirler. Ama biz boyun eğmeyeceğiz; dik duracağız. [#KararVer!](#)

CANAN KAFTANCIOĞLU DÖN BABAM DÖN

CANAN Kaftancıoğlu'nu sözünün arkasında duran, eğilip bükülmeyen bir siyasetçi olarak bilirdim. O nedenle geçmişte attığı tweet'lere pek takılmamaya çalıştım.

Öyle ki 95 yılında mezuniyet törenlerine katılan Erbakan'ı ıslıkladığını, bugün de aynı şeyi yapacağını söyledikten sonra, Erbakan'ı anma toplantısında en ön safta oturup Temel Karamollaoğlu'ndan daha büyük bir hüznle izlemesinin üzerinde durmadım.

“İnandığınız Allah'ınız sizin de belanız versin” dedikten sonra Saadet Partisi'nin iftar sofrasında el açıp duaya iştirak etmesini tebessümle izledim.

HANGİSİ GERÇEK

Ama sözde Ermeni soykırımını destekleyip anma için Taksim'e davet ettikten, PKK'lı Sakine Cansız'ı andıktan 14 Mayıs seçimlerinde HDP ile kol kola, Kandil'le el ele yürüdükten sonra, bir gecede Türk milliyetçisi kesilip sancak eşliğinde, “Bozkurtlar ulusun Tanrı Türk'ü korusun” sloganları eşliğinde yürümesini ben dahi izah edemedim.

Siyasetçi dediğin biraz omurgalı olur. Bir duruşu olur. Bir gecede Kandil'den Tanrı Dağları'na doğru dönmek için Canan Kaftancıoğlu olmak gerekiyor herhalde.

Esfender KORKMAZ

Bütçe açıkları ne kadar sorun olur?

2023 bütçe ödenek toplamı 4 trilyon 469 milyar 570 milyon liradır. Ocak-Nisan; dört aylık bütçe gideri 1 trilyon 445 milyar 197 milyon lira oldu. Yani toplam ödeneklerin yüzde 32,3'ü kullanıldı.

2023 öngörülen bütçe açığı 659 milyar 421 milyon liradır. 4 aylık bütçe açığı 2023 için öngörülen toplam bütçe açığının yüzde 58'i kadar yani 382 milyar 496 milyon lira oldu.

Bütçeyi Cumhurbaşkanı yapıyor. Deprem harcamaları, EYT ödemeleri eklenince, 2023'te kim gelirse gelsin, ek bütçe talebi olacaktır.

Türkiye'de bütçe konusunda ezberler var... Bunların başında bütçe açıkları ve borçlanma geliyor. Gerçekte ise bütçe açıkları ve borçlanmanın istikrar üstündeki bozucu etkisi şartlara göre değişir.

Her şeyden önce, bütçe kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, cari harcamalar ile yatırım harcamaları arasında denge kurulması, açıktan daha önemlidir.

1.Bütçe kaynakları ile devlet yatırım yapar ve borçlanırsa, yatırımdan dolayı gelir artışı kendi borcunu öder. Dahası bu yatırım büyümeye, istihdama ve sosyal refaha katkı yapar.

Türkiye'de devlet bütçesi ile yatırım yapılmıyor. Söz gelimi 4 aylık kamu harcamaları içinde yatırımın payı yalnızca yüzde 5,65'tir. Kamu-özel işbirliği yoluyla yapılan altyapı yatırımları bütçe aracılığı ile ve kısmen borçlanma yoluyla yapılsaydı, köprü ve paralı yol gelirleri ile bu borç ödenmiş olurdu. Yine yap işlet devret yoluyla yapılsaydı, doğrudan geçenler öderdi. Bütçeye yük olmazdı. Oysaki kamu-özel iş birliği yolu ile yapılan yatırımlar bütçeyi de ipotek altına aldı.

2.Bütçede personel harcamalarının payı yüzde 28,97 ve yatırım harcamalarının payı yüzde 5,65 ise, cari harcama-yatırım dengesi yoktur. Bir benzetme olarak; söz gelimi öğretmen var ve fakat çalışacağı okul yatırımı yoktur. Zaten taşınmalı eğitim de bu

nedenle yapılmaktadır. Bu durumda bütçe kaynaklarının bir kısmı atıl kalıyor ve verimli olmuyor.

3.Eğer eksi reel faiz varsa, devlet borçlanması reel olarak bütçeye yük getirmez. Devlet tahvilleri faizi fiyatın içinde ve iskontolu satılıyor. 5 yıllık devlet tahvillerinde faiz yüzde 16'dır. Tahvilin piyasa ikinci el fiyatı devleti ilgilendirmiyor. TÜFE, yüzde 43 ise, demek ki faiz oranı eksi 19'dur. Bu durumda devlete borç verenler aynı zamanda enflasyon vergisi de ödemiş oluyorlar.

OCAK-NİSAN BÜTÇE GİDERLERİ	MİLYON TL	BÜTÇE İÇİNDE YÜZDE
TOPLAM	1.445,197	
PERSONEL HARCAMALARI	418,620	28,97
MAL VE HİZMET ALIM	101,816	7,04
CARİ TRANSFERLER	639,502	44,25
SERMAYE GİDERLERİ	81,740	5,65
SERMAYE TRANSFERLERİ	38,694	2,68
BORÇ VERME	29,671	2,05
FAİZ GİDERİ	135,154	9,35

4.Deprem giderleri ve EYT ödemeleri bütçe giderlerini artırır; Ama bütçeden özellikle saray harcamalarında, kamuda lüks araba kullanımında, popülist harcamalarda tasarrufa gidersek, ortada açık da kalmaz. Ayrıca tasarruf için önce kamu bankalarının tamamını özelleştirmek gerekir.

5.Kur Korumalı Mevduat için, bütçeden kaynak aktarılıyor. Reel faiz politikası olursa, Kur Korumalı Mevduat kalkar ve bütçe yükü azalır.

Özetle; bütçeyi doğru verimli ve etkin kullanırsak açıklar ve borçlanma önemli olmaz. Ama çarçur edersek, popülizm hedefli olarak ve ayrıca bir kesimden bir kesime kaynak transferinde kullanırsak, bütçe açıkları gelir dağılımı ve ekonomik istikrar için bomba etkisi yapar.

İbrahim Kahveci

Ülkemizin batması ümmeti sevindirir mi?

Efendim kriz tellallığı yapıyor iktidara kinimi kusuyorum... Eminim bazı kişiler yazılarımı bu şekilde okuyordur.

Yıllar önceydi, ekonomide yaşanması muhtemel senaryoları anlatıyordum: “Abi senin Erdoğan düşmanlığın bu kara senaryoları çizmene neden oluyor” demişti arkadaş...

O zaman yeniden ama yine yeniden yazayım: Mesele ne iktidar ne de muhalefettir. Tek derdimiz güzel ülkemizdir... Evlatlarımızın, torunlarımızın güzel bir gelecek bulmalarıdır derdimiz.

Bu ülkemi KİŞİ PEŞİNDE KOŞACAK kadar az sevmiyorum.

Yıllar sonra arayıp “Abi batıyorum, ne yapayım” diye sormuştu aynı kişi.

Şimdi biz soralım:

2018-2023 Başkanlık dönemi: İstihdam 2 milyon 342 bin kişi arttı (Çalışabilir nüfusun %3,6’sı).

2013-2018 arası 5 yıllık dönem: İstihdam 4 milyon 853 bin kişi artmıştı (Çalışabilir nüfusun %8,0’i)

2008-2013 arası 5 yıllık dönem: İstihdam 4 milyon 328 bin kişi artmıştı (Çalışabilir nüfusun %7,8’i)

Eğer ülkemiz maceracı bir yönetime gitmeseydi, yani reel yönetilseydi çalışabilir nüfusun en azından yüzde 7,8’i olan 5 milyon 90 bin kişi istihdam edilecekti. KÖTÜ YÖNETİMDEN DOLAYI 2 milyon 750 bin kişi iş bulup çalışamadı.

23.05.2023

Bu vebali kim ödeyecek? Hangi ümmet bunun hesabını verebilecek? **Maaşı garanti camilerdeki vaaz görevlileri bu yönden hiç düşünüyorlar mı?**

Birileri çıkıp o imama “göster maaşını” derse ne olacak?

2018-2023 Başkanlık dönemi: İstanbul’da fiyatlar %347,7 gıda fiyatları ise %395,0 arttı.

2013-2018 arası 5 yılda ise İstanbul’da fiyatlar %54,2 ve gıda fiyatları da %57,7 artmıştı.

2008-2013 arası 5 yılda ise İstanbul’da fiyatlar %49,9 ve gıda fiyatları da %59,1 artmıştı.

Neden İstanbul’u verdik? Çünkü enflasyonda TÜİK bilgileri çok şaibeli...

Başkanlık sistemi öncesi 5 yılda %50 artan fiyatlar Başkanlık sistemi ile 5 yılda %350 artınca sorun olmuyor mu? Hayat pahalılığı kriz değil midir?

Hayat pahalılığından kim sorumlu olabilir?

2018-2023 Başkanlık dönemi: Son 5 yılda iç borçlanmaya 757 milyar TL ve dış borçlanmaya 205 milyar TL ile bütçeden toplam 962 milyar lira faizi kim ödedi?

2013-2018 arası dönemde bütçeden ödenen faiz ödemesi 252 milyar liraydı.

Son 5 yılda faiz ödemesini 3,8 kat kim nasıl artırdı?

Bu ülkeyi bu faiz batağına hangi akıl soktu?

Son 4 yılda fakir sayısı 9 milyon 690 binden 11 milyon 163 bine çıktı. Bunun vebalini nasıl taşıyacağız?

Fakirliğin arttığı bir ülkede Millet mi ya da Ümmet mi kurtulmuş olacak?

Bu ülkeden iyi eğitilmişler gidiyor. Bu ülkeye savaşçı nitelikte Afgan ağırlıklı Ortadoğu ve Afrika’dan bilinçli bir göç programı uygulanıyor. Yani içten içe yok oluyor, eriyoruz.

Ülkeyi düşünmek yerine kendi dar çevresini düşünenler mi bu vatani seviyor? Ya da kendi ülkelerinde bile oy kullanamayanlara parayla oy verme hakkı satıp, bu vatanın bekasını onlara vermek mi vatanseverlik?

Ekonomimiz 2016'dan beri düzelmıyor ama daha kötüsü önümüzdeki günlerde gelecek. 2022 yılından beri bir sanal refah yaşıyoruz. Ucuz krediye dayalı aşırı tüketim refahında sınırları zorluyoruz.

İthalat patladı, ihracat artmıyor. Döviz açığımız had safhada ama döviz alabileceğimiz yerler de yok.

Putin bizi ne karşılığı ve ne kadar daha ayakta tutacak?

Erdoğan'ın Biden ile görüşmesinden sonra Afganlılara açılan sınırlarımız size bir şey ifade ediyor mu?

Yani diyeceğim o ki, yaşadığımız ekonomik çıkmaz Türkiye için zaten bağımsızlık ve beka sorunu haline gelmiştir. Bu sizi hiç dertlendirmiyor mu?

Bu ülkenin uzmanları ülke düşmanı değildir. Bu zihniyet bile bu ülkenin çöküşüne zemin hazırlar.

Doktor bile dövebilecek kadar şırmamış ise bir kesim işimiz feci demektir.

Onlar başkaları değil, sizin bizim evlatlarımız-yakınlarımız.

Bi kendimize gelelim. Ne yaptığımızı ve güzel ülkemizi nereye getirdiğimize bakalım. Ülkemiz Venezuela olma yolunda hızla ilerliyor. Bunu ya durdururuz ya da çöker gideriz.

Bu o kadar belli ve kesin ki... Korkumuz ondandır.